

KHOA HỌC Công Nghệ

Số
12/2014

THÔNG TIN PHỤC VỤ LÃNH ĐẠO & NỘI BỘ

SỞ KHOA HỌC & CÔNG NGHỆ TIỀN GIANG

Kiểm tra chất lượng - đo lường, nhãn hàng hóa cuối năm 2014 và Tết Nguyên Đán Ất Mùi 2015

Nhằm đảm bảo chất lượng, an toàn hàng hóa, bảo vệ quyền lợi của người tiêu dùng và chống gian lận về chất lượng, đo lường và nhãn hàng hóa trong hoạt động sản xuất, kinh doanh hàng hóa cuối năm 2014 và Tết Nguyên Đán Ất Mùi năm 2015; Tổng cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng đã ban hành công văn số 2219/TĐC-QLCL về việc hướng dẫn kiểm tra chất lượng, đo lường, nhãn hàng hóa cuối năm 2014 và Tết Nguyên Đán Ất Mùi năm 2015 trên cả nước.

Các loại hàng hóa được kiểm tra đợt này gồm: xăng, dầu; thiết bị điện, điện tử, đồ chơi trẻ em; mũ bảo hiểm và các loại hàng hóa khác có nghi vấn về chất lượng, đo lường và gian lận thương mại.

Các cơ sở được kiểm tra bao gồm:

- Các cơ sở kinh doanh bán buôn, bán lẻ lượng tiêu thụ lớn như: siêu thị, cửa hàng lớn.

- Các cơ sở nhập khẩu đầu mối phát ra luồng hàng bán buôn mà có hàng hóa nhập khẩu, lưu thông trên thị trường vi phạm chất lượng, đo lường, nhãn hàng hóa.

- Các cơ sở sản xuất hàng tiêu dùng nhiều trong dịp cuối năm 2014 và Tết Nguyên Đán Ất Mùi năm 2015.

Về công tác tổ chức, triển khai:

- Chi cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng chủ trì, phối hợp với Thanh tra Sở Khoa học và Công nghệ, Chi cục Quản lý thị trường và các cơ quan hữu quan kiểm tra về chất lượng, đo lường và nhãn hàng hóa tại các cơ sở sản xuất, nhập khẩu, kinh doanh các loại hàng hóa như: xăng, dầu; thiết bị điện, điện tử, đồ chơi trẻ em; mũ bảo hiểm và các loại hàng hóa khác.

- Chi cục Tiêu chuẩn Đo lường Chất lượng phối hợp Chi cục Quản lý thị trường và các cơ quan hữu quan kiểm tra hàng nhập lậu, hàng giả, gian lận thương mại, phối hợp với Sở Y tế và các cơ quan liên quan kiểm tra vệ sinh an toàn thực phẩm.

- Sở Khoa học và Công nghệ phối hợp với Sở Công thương, các sở, ngành liên quan thực hiện theo chỉ đạo của Ban Chỉ đạo 389 thành lập các đoàn kiểm tra liên ngành về chất lượng, đo lường, chống gian lận thương mại, hàng giả và nhãn hàng hóa dịp cuối năm 2014 và Tết Nguyên Đán Ất Mùi năm 2015.

Thời gian triển khai thực hiện: từ 26/01/2015 đến Tết Nguyên Đán.

Lê Hồng Châu

Tập huấn kỹ thuật canh tác rau ăn lá và rau ăn quả trên giá thể trong nhà màng bằng phương pháp tưới nhỏ giọt

Ngày 16/12/2014, Trung tâm Kỹ thuật và Công nghệ sinh học

phối hợp với Trung tâm Nghiên cứu và Phát triển Nông nghiệp công nghệ cao TP.HCM tổ chức lớp “Tập huấn kỹ thuật canh tác và giới thiệu các mô hình trồng rau ăn lá (Cải bẹ xanh) và rau ăn quả (dưa lưới) trên giá thể trong nhà màng bằng phương pháp tưới nhỏ giọt” cho 20 cán bộ kỹ thuật đến từ Trung tâm Giống Nông nghiệp tỉnh Tiền Giang, Trung tâm Khuyến nông, Phòng Kinh tế thành phố Mỹ Tho, Hội Nông dân xã Đạo Thạnh, Hội Nông dân xã Mỹ Phong và cán bộ kỹ thuật tại đơn vị.

Nội dung tập huấn gồm: Quy trình công nghệ sản xuất dưa lưới trên giá thể trong nhà màng áp dụng tưới nhỏ giọt; Quy trình kỹ thuật trồng một số loại rau ăn lá (Cải bẹ xanh, cải ngọt...) trên giá thể trong nhà màng áp dụng tưới nhỏ giọt; Quy trình công nghệ sơ chế, đóng gói và bảo quản rau ăn lá (rau muống, cải xanh...); Quy trình công nghệ xử lý, đóng gói và bảo quản dưa lưới sau thu hoạch; Giới thiệu dây chuyền thiết bị sơ chế, xử lý, đóng gói rau quả công suất 100kg/giờ.

Ưu, khuyết điểm khi trồng rau trong điều kiện nhà màng:

- Ưu điểm: có thể trồng quanh năm, chủ động thời vụ, ít bị rủi ro do ảnh hưởng của thời tiết; ít bị sâu bệnh hại; ít tốn công lao động; tiết kiệm nước tưới; phân bón được cung cấp theo hệ thống nước tưới giúp cây trồng dễ hấp thu; không có dư lượng Nitrat và thuốc bảo vệ thực vật.

- Khuyết điểm: nhiệt độ cao tạo điều kiện thuận lợi cho một số côn trùng đặc thù phát triển như bọ trĩ, nhện đỏ...

Từ tháng 5/2014, Trung tâm Kỹ thuật và Công nghệ sinh học đã thực hiện và thu hoạch được 2 vụ dưa lưới. Trên diện tích 500m², trung bình mỗi vụ Trung tâm thu được lợi nhuận từ 10-13 triệu đồng (sau khi trừ phân, thuốc, khấu hao nhà màng...), mỗi vụ trồng khoảng 2,5 tháng, thu hoạch từ 1,5 - 2 tấn/vụ, giá tiêu thụ 15.000 - 22.000đ/kg.

Từ cuối tháng 10/2014, Trung tâm Kỹ thuật và Công nghệ sinh học cũng đã thực hiện và thu hoạch được 2 vụ cải bẹ xanh. Trên diện tích 32 m², chi phí vốn cho 1m² là 1000 đồng, thời gian từ khi trồng đến khi thu hoạch rau khoảng 25 ngày, năng suất ước đạt 3 kg/m², giá tiêu thụ 7000 – 8000 đồng/kg.

Lê Ngọc

Kỹ thuật tạo tán theo dạng tán mở trung tâm

Tạo tán và tỉa cành là một kỹ thuật quan trọng trong quy trình quản lý tổng hợp phòng trừ dịch hại. Kỹ thuật tạo tán có ảnh hưởng rất lớn đến sự phát triển của dịch bệnh. Tạo tán và tỉa cành đúng sẽ giảm sự gây hại sâu bệnh và thuận tiện cho việc chăm sóc, ngược lại sâu bệnh sẽ phát triển rất mạnh.

Có 3 phương pháp tạo tán: dạng tán mở trung tâm, dạng trực trung tâm và dạng trực trung tâm thay đổi. Tùy thuộc vào đặc điểm của từng loại cây mà ta chọn cách tạo tán cho phù hợp.

Phương pháp tạo tán theo dạng tán mở trung tâm có thể được áp dụng trên cây xoài, nhãn, chôm chôm là các dạng cây không có thân chính mọc thẳng, khả năng phân cành mạnh, mầm ngủ tái sinh cao, cây ra hoa ở chồi tận cùng.

Cây có dạng tán tròn. Chú ý chọn 3 - 4 cành cấp 1 ở chiều cao phân cành từ 1,0 – 1,5 m;

gốc phân cành (chạc cành): 60⁰.

Tạo tán theo kiểu mở trung tâm từ năm thứ nhất sau khi trồng đến năm thứ 3. Ví dụ trên cây xoài: Giai đoạn 1 năm tuổi cắt đọt cho cây phân thành 3 cành, sau đó cắt đọt lần 2 cho cây phân thành 9 cành. Cây được tạo tán đúng, tán xòe ra, có dạng tròn, đều.

Tạo tán giúp cây nhận đầy đủ ánh sáng để sinh trưởng mạnh, cho năng suất cao và trái có phẩm chất tốt; cây có tán phù hợp, khung tán vững chắc hạn chế được sự đổ ngã, tăng sự hấp thu dinh dưỡng, thuận tiện cho việc chăm sóc, phòng trừ sâu bệnh, bao trái và thu hoạch; giúp cây ra trái sớm.

Lê Ngọc

Sản xuất rau VietGAP xu thế hội nhập và phát triển

Những năm gần đây, nhu cầu sử dụng các loại rau, củ, quả sạch được sản xuất an toàn, không sử dụng các chất tăng trưởng, thuốc trừ sâu độc hại, chất bảo quản trong quá trình trồng trọt, vận chuyển ngày càng tăng. Nắm bắt được xu thế đó, nhiều hộ sản xuất, các tập thể sản xuất (Hợp tác xã) đã từng bước xây dựng các vùng sản xuất nông sản phù hợp với hướng dẫn của Thông tư số 48/2012/TT-BNNPTNT về sản xuất theo VietGAP (*Vietnam Good Agriculture Practice - Thực hành nông nghiệp tốt*) nhằm tạo sản phẩm an toàn phục vụ nhu cầu của người tiêu dùng.

Theo số liệu của Cục Trồng trọt, đến tháng 12/2014, cả nước đã có hơn 500 cơ sở sản xuất rau được cấp giấy chứng nhận VietGAP và còn giá trị hiệu lực. Đây là bước tiến quan trọng trong việc chuyển đổi nhận thức canh tác của nhà sản xuất trong xu thế hội nhập và phát triển.

Song song đó, những định hướng phát triển cho ngành trồng trọt phù hợp với VietGAP nhằm đưa nông sản Việt Nam

gần hơn với các tiêu chuẩn quốc tế đã được Nhà nước quan tâm. Các chính sách hỗ trợ được ban hành nhằm khuyến khích người dân áp dụng tốt quá trình sản xuất theo hướng rau an toàn. Quyết định 01/2012/QĐ-TTg ngày 09/01/2012 của Thủ tướng chính phủ về một số chính sách hỗ trợ việc áp dụng Quy trình thực hành sản xuất nông nghiệp tốt và thông tư liên tịch số 42/2013/TTLT-BNNPTNT-BTC-BKHĐT ngày 16/10/2013 hướng dẫn áp dụng quyết định này và Chỉ thị số 1311/CT-BNN-TT của Bộ NN-PTNT ngày 04/5/2012 về việc đẩy mạnh ứng dụng thực hành nông nghiệp tốt trong sản xuất trồng trọt đưa thực hành nông nghiệp tốt dần trở thành thói quen, góp phần tăng giá trị mang lại lợi ích thiết thực trong xây dựng nông thôn bền vững.

Để áp dụng và xây dựng các mô hình VietGAP, cơ sở sản xuất có thể tự thực hiện bằng việc tự nghiên cứu các tài liệu liên quan đến VietGAP. Tuy nhiên, điều này sẽ mất nhiều thời gian; do đó, sự hỗ trợ từ đơn vị tư vấn sẽ giúp cơ sở sản xuất có thể thực hiện nhanh chóng và dễ dàng.

Trung tâm Kỹ thuật và Công nghệ Sinh học Tiền Giang (thuộc Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Tiền Giang) là một đơn vị có kinh nghiệm trong việc tư vấn về VietGAP cũng như GLOBALG.A.P.

Với uy tín của mình, Trung tâm đã thực hiện tư vấn thành công cho nhiều đơn vị, tổ chức về sản xuất theo VietGAP, GLOBALG.A.P như:

+ Về GLOBALG.A.P có HTX vú sữa Lò Rèn Vĩnh Kim (Châu Thành–Tiền Giang); HTX Mỹ Thành (Cai Lậy–Tiền Giang); THT Sản xuất lúa Jasmine Bình Chơn (Châu Phú–An Giang); THT Sản xuất Nông nghiệp Tân Tiến (Thoại Sơn–An Giang); Liên hiệp HTX Nông nghiệp An Giang (Long Xuyên–An Giang); HTX Lúa Tôm Hòa Lội (Mỹ Xuyên–Sóc Trăng); Cơ sở

Hương Miền Tây; Công Ty Cổ Phần Gentraco;....

+ Về VietGAP có HTX Sản xuất và Dịch vụ Rau an toàn Trảng Dài (Trảng Dài-Đồng Nai); Tổ Hợp Tác Lúa Đồng Vạn; HTX rau an toàn Phước Hòa - Cần Đước; HTX SX KD rau, củ, quả an toàn Tân Hiệp - Đức Hòa; HTX rau an toàn Phước Hiệp - Cần Giuộc;...

Xây dựng và áp dụng tốt quá trình thực hành nông nghiệp tốt sẽ mang lại hiệu quả cao, góp phần thiết thực vào cuộc sống, thúc đẩy quá trình hội nhập để có thể áp dụng các tiến bộ khoa học tiên tiến vào sản xuất phục vụ tốt nhu cầu của người tiêu dùng.

Trần Phong

“Vòng thụ phấn” cho thanh long

Người trồng thanh long ở khu vực thị trấn Tân Trụ (Long An) và huyện Chợ Gạo (Tiền Giang) có sáng kiến dùng “vòng thụ phấn” để tăng khả năng đậu trái và đảm bảo chất lượng trái thanh long xuất khẩu.

Anh Trần Văn Mẫn, cán bộ Phòng Kinh tế huyện Châu Thành (Long An) cho biết, thanh long thu hoạch vào mùa mưa, nhiều trái có vôi, thân trái không được căng nên không đóng hàng xuất khẩu được, bán nội địa cũng mất giá. Nhà vườn ở đây rất quan tâm đến việc tăng thụ phấn để cải thiện mẫu mã trái thanh long. Người ta nghi ngờ rằng do gặp mưa, những hoa thụ phấn không tốt đem lại dạng trái mũi dài, không đẹp.

Hoa thanh long nở vào 8 - 9 giờ tối, nếu thời gian này gặp mưa là phấn hoa trôi, trái lép, thậm chí không đậu.

Hơn 10 năm trở về trước, vào chiều tối mà thấy mưa là cả nhà, cả hàng xóm vườn lấy giấy bao xi măng che cho hoa thanh long. Kết quả thấy rõ, trái thanh long phình to, mũi ngắn lại. Nhưng làm như vậy thì tốn nhiều công; nhiều lần thử

thử nghiệm với các biện pháp bao hoa khác nhau nhưng hiệu quả chưa như ý.

Gần đây, ông Lưu Văn Trừ đã có sáng kiến dùng vòng nhựa đồ chơi trẻ em có đường kính 5 cm trồng vào đầu nụ trước 1 ngày. Lúc đó, 99% nụ ở vị trí hướng lên. Khi hoa nở, cánh hoa có xu hướng bung ra càng làm cho vòng khít khao còn chum nhị đực và vòi nướm vẫn phát triển, thụ phấn bình thường, cho trái đẹp. Sáng kiến “đặt vòng” của ông Trừ đã lan truyền nhanh trong vùng.

Ông Trừ cho biết, nên dùng vòng màu đỏ và vàng, thụ phấn xong hoa xiù, vòng rơi xuống đất, dễ nhặt lại được 100%, còn độ bền ... 10 năm cũng chưa hỏng được. Một chiếc vòng chỉ có giá 150 đồng, một nhà vườn mua 1000 cái cũng chỉ 150 ngàn đồng. Công trồng vòng ngày hôm trước và nhặt vòng sáng hôm sau là không đáng kể, nhưng đạt hiệu quả cao.

Theo KHPT, số 48/14

An Giang sản xuất thành công giống cá rô biển nước ngọt

Sau 2 năm triển khai (2012-2014), tỉnh An Giang đã nghiên cứu thành công và nghiệm thu đề tài “Sản xuất giống cá rô biển” nhằm tạo con giống nhân tạo để phát triển nghề nuôi và bảo tồn nguồn cá nước ngọt bản địa đang ngày càng bị khai thác cạn kiệt.

Đề tài do thạc sĩ Phan Phương Loan, giảng viên khoa Nông nghiệp và Tài nguyên thiên nhiên (Trường Đại học An Giang) làm chủ nhiệm.

Đề tài đã xây dựng hoàn chỉnh quy trình nuôi vỗ, kích thích sinh sản nhân tạo và ương giống cá rô biển, nghiên cứu đặc điểm sinh học sinh sản cá, kỹ thuật nuôi vỗ thành thực cá rô biển trong giai đoạn đặt trong ao đất, nghiên cứu kích thích sinh sản nhân tạo và

ương cá rô biển từ cá bột lên cá giống.

Kết quả nghiên cứu đã đưa ra quy trình sinh sản giống nhân tạo cá rô biển trong điều kiện tại An Giang, đạt các thông số kỹ thuật là tỷ lệ thành thực cá bố mẹ trong nuôi vỗ từ 50% trở lên; tỷ lệ cá rụng trứng 60-80%; tỷ lệ thụ tinh 50-60%; tỷ lệ nở 60-80%; tỷ lệ sống từ cá bột lên cá giống là 20-30%; kích cỡ cá giống đạt 3-5cm.

Đề tài đã chuyển giao quy trình kỹ thuật sản xuất con giống nhân tạo cá rô biển, bàn giao 20.000 con cá rô biển giống nhân tạo, 50kg cá bố mẹ cho Trung tâm Giống thủy sản An Giang tiếp tục sản xuất cung cấp giống cho người nuôi.

Nghiên cứu thành công sinh sản nhân tạo cá rô biển sẽ góp phần bảo vệ nguồn lợi thủy sản và đa dạng hóa giống loài thủy sản nước ngọt cho tỉnh An Giang cũng như Đồng bằng sông Cửu Long.

Đây là loài cá bản địa có chất lượng thịt trắng, béo, thơm ngon, dinh dưỡng, không thể thiếu trong bữa ăn của người dân Nam Bộ.

Cá rô biển đang dần vắng bóng tại các chợ trong vài năm trở lại đây, hiện người dân tiêu dùng cá rô biển từ biển Hồ (Campuchia) theo dòng nước lũ vào địa phận tỉnh An Giang nhưng rất hiếm.

Cá rô biển còn là loài cá có giá trị kinh tế cao, sống được trong điều kiện nước ngọt hay nước lợ nên thích nghi với biến đổi khí hậu. Giá bán cá tại các chợ hiện rất cao từ 120.000-150.000 đồng/kg.

Theo vietnamplus, 26/11/14

Lưới đánh cá tự hủy sinh học

Mỗi năm, hàng ngàn động vật, bao gồm động vật biển, cá mập cũng như các loài chim đã chết do bị mắc kẹt trong lưới đánh cá. Theo Quỹ Động vật Hoang dã Thế giới, cứ mỗi 2 phút lại có một con cá heo bị chết do vướng vào các thiết bị

đánh bắt mà nhiều khi là không còn sử dụng.

Nhằm giúp ngăn chặn tình trạng này, kỹ sư người Tây Ban Nha tên Alejandro Plasencia đã phát triển một hệ thống gọi là Remora (ảnh), trong đó bao gồm một mảnh lưới tự hủy sinh học, các thẻ nhận dạng tần số sóng vô tuyến (RFID), một đầu đọc RFID và một ứng dụng điện thoại thông minh.

Remora sẽ giúp ngư dân tìm và sửa chữa các tấm lưới bị hư hỏng thay vì để chúng trôi dạt trên biển và trở thành "lưới ma". Trường hợp tấm lưới bị thất lạc, đầu đọc RFID và ứng dụng điện thoại thông minh có thể giúp xác định vị trí của chúng.

Ưu điểm nổi bật của Remora là các tấm lưới có chứa d2w - chất phụ gia có thể giúp các mảnh lưới bị thất lạc tự phân hủy một cách thân thiện với môi trường.

Theo khoa hoc.tv, 19/12/14

Năm bí quyết truyền cảm hứng đổi mới sáng tạo ở các doanh nghiệp nhỏ

Trong thị trường ngày nay, khi vòng đời sản phẩm đang bị thu hẹp lại và internet đã tạo cơ hội cho các doanh nghiệp dễ dàng hơn gia nhập vào một ngành công nghiệp thì sự cạnh tranh càng trở lên khốc liệt. Vì vậy, sự cần thiết của đổi mới sáng tạo là quan trọng hơn bao

giờ hết. Một số ý tưởng có thể thúc đẩy sự đổi mới sáng tạo ở một công ty quy mô nhỏ:

1. Bơi ngược dòng: Tất cả các công ty khác trong ngành của bạn đang đi theo cùng một hướng và làm mọi việc theo cùng một cách? Có thể có một số nhu cầu chưa được khai thác mà những người khác đang bỏ lỡ.

2. Đối mặt với sự thay đổi: Doanh nghiệp của bạn cần phải xây dựng một nền văn hóa và luôn đề cao sự thay đổi để khuyến khích nhiều hơn các ý tưởng đổi mới, sáng tạo nhằm đáp ứng yêu cầu thị hiếu của những người tiêu dùng

3. Lắng nghe khách hàng: Tiến hành các cuộc thăm dò khách hàng. Đây cũng là chìa khóa giúp Procter & Gamble phát triển được nhiều sản phẩm mới.

4. Đưa ra những dịch vụ mới lạ: Bạn không cần phải là một nhà phát minh để có thể sáng tạo - chỉ cần thêm một dịch vụ mà khác với những dịch vụ truyền thống thường được cung cấp trong ngành của bạn. Một ví dụ là chuỗi hiệu thuốc Duane Reade mới trên phố Wall thành phố New York, có thêm các tiện nghi như: quầy bar nước trái cây, quán bar sushi, trạm sạc điện thoại di động và máy giao dịch chứng khoán điện tử.

5. Nắm bắt các cơ hội đằng sau ý tưởng của bạn: Bài học từ Kodak, Kodak là hãng sản xuất máy ảnh số đầu tiên trên thế giới vào năm 1975 nhưng do mất nhiều năm để thương mại hóa bởi còn "nhùng nhằng" với lĩnh vực máy ảnh cơ vốn vẫn mang lại doanh thu lớn cho Kodak mà Kodak đã phải đối mặt các đối thủ trong lĩnh vực sản xuất phim và những hãng nước ngoài liên tiếp tung ra các dòng máy ảnh số, mở đầu cho trào lưu thay thế máy ảnh phim và kết quả là sau đó Kodak đã bị gạt ra khỏi cuộc đua.

Vì vậy, một khi doanh nghiệp của bạn đã có một ý tưởng sáng tạo, hãy đánh giá cơ hội của ý tưởng đó và nhanh chóng dồn lực để biến ý tưởng đó thành hiện thực.

Tại các doanh nghiệp vấn đề đổi mới và sáng tạo là vô cùng quan trọng. Nếu không đổi mới sẽ không thể cạnh tranh được với những đối thủ lớn mạnh cả về thương hiệu và quy mô. Đưa ra các ý tưởng để đổi mới, sáng tạo giúp cho các nhà quản lý và hoạch định chiến lược của công ty và thấy được xu thế của thị trường cũng như sự cần thiết cần phải thay đổi để tồn tại trên thương trường đầy khắc nghiệt và những đối thủ lớn sẽ bóp nghẹt bản thân doanh nghiệp bất cứ lúc nào.

Trích entrepreneur.com